

Nhà nước cần có những chính sách hỗ trợ doanh nghiệp cạnh tranh với hàng hóa Trung Quốc

Hiện nay, trên thị trường Việt Nam tràn ngập các sản phẩm của Trung Quốc, nhiều nhất vẫn là sản phẩm tiêu dùng, lương thực, thực phẩm. Hàng Trung Quốc thường được "ngụy trang" nguồn gốc xuất xứ từ những nước có nền kinh tế phát triển, sản phẩm chất lượng cao như Hoa Kỳ, Nhật Bản,... tinh vi hơn, khi người tiêu dùng phát hiện và gần như quay lưng với các mặt hàng này vì e ngại về chất lượng thì lại xuất hiện một loạt hàng hóa Trung Quốc đội lốt "made in Vietnam" và hành vi này lại dễ dàng qua mặt cơ quan kiểm định, đánh lừa người tiêu dùng. Đến nay, các sản phẩm đội lốt còn biến tướng ra nhiều sản phẩm khác, trong đó có cả những mặt hàng đòi hỏi nhiều chất xám, công nghệ cao, đây quả là một mối nguy hại khôn lường.

HÀNG TRUNG QUỐC ĐỘI LỐT "MADE IN VIETNAM" VÀ NHỮNG HỆ LỤY

Vietnam đứng trước nguy cơ là thị trường tiêu thụ hàng Trung Quốc.

Theo số liệu của Tổng Cục Thống kê Việt Nam, về thị trường hàng hóa nhập khẩu năm 2012, Việt Nam nhập khẩu hàng Trung Quốc với số lượng lớn nhất, kim ngạch đạt 28,9 tỷ USD, tăng 17,6% so với năm 2011 và chiếm 25,3% tổng kim ngạch hàng hóa nhập khẩu, điều này chưa kể đến số lượng hàng nhái, hàng giả, hàng kém chất lượng "tuồn" vào nước ta qua vùng biên,... có thể nói hàng Trung Quốc đang tràn ngập trên thị trường nội địa và chưa được kiểm soát tốt.

Trước đây, hàng giả trong nước

TS Nguyễn Thành Mỹ - Chủ tịch Tập đoàn Mylan

thường là hàng nội giả hàng ngoại, hàng nội giả hàng nội, thì giờ xuất hiện cả hàng Trung Quốc giả hàng Việt Nam, hàng Trung Quốc giả hàng nước ngoài nhập lậu, tiêu thụ tại Việt Nam với mục đích trực lợi. Đây là những hành động rất đáng lên án của một số cá nhân, doanh nghiệp, đại lý Trung Quốc tại Việt Nam chỉ vì lợi nhuận mà bất chấp tất cả.

Hàng Trung Quốc nhập vào Việt Nam gây rối loạn về giá cả thị trường và sức ép lên doanh nghiệp trong nước

Vấn đề nhức nhối hiện nay là nhiều doanh nghiệp Trung Quốc bắt tay với các đại lý trong nước nhập hàng Trung Quốc về với giá rất thấp và sau đó được ngụy trang thành hàng hóa "made in Vietnam", mặc dù kém chất lượng nhưng với giá rẻ nên dễ dàng tiêu thụ tại thị trường nước ta, việc làm này đã gây sức ép lên những doanh nghiệp trong nước khi rơi vào tình trạng bị cạnh tranh không công bằng.

Mặt khác, doanh nghiệp Trung

Quốc còn mua lại hàng hóa của Việt Nam rồi xuất sang những nước khác với nhiều mức giá khác nhau, dẫn đến tình trạng cùng loại hàng hóa nhưng giá ở Việt Nam và giá khi xuất sang những nước lại chênh lệch khá lớn. Điều này không những gây rối loạn về giá cả thị trường mà còn góp phần làm ảnh hưởng xấu đến giá trị sản phẩm của doanh nghiệp Việt Nam, cũng như đẩy nước ta vào những trường hợp bị xem xét chống bán phá giá từ nhiều quốc gia.

Doanh nghiệp nhận được sự hỗ trợ chưa hiệu quả khi nước ta chưa có chính sách thuế quan chặt chẽ đối với hàng Trung Quốc, thuế suất xuất - nhập khẩu chưa hợp lý.

Như đã biết, hàng Trung Quốc đã tràn ngập trên Thế giới thông qua các phương thức khác nhau như nhập khẩu trực tiếp hoặc sử dụng đường tiểu ngạch. Do đó, nhiều nước đã có chính sách để hạn chế nhập khẩu các mặt hàng Trung Quốc bằng cách thiết lập các hàng rào thuế quan hoặc cấm nhập khẩu, nên hiện nay nhiều doanh nghiệp Trung Quốc tập trung bán hàng qua một số nước chưa thiết lập hàng rào thuế quan để hưởng các chính sách ưu đãi về thuế hoặc "lách" các hàng rào thuế quan bằng cách thông qua các đại lý tại những nước này, xuất khẩu giá rẻ đến những quốc gia như Hoa Kỳ, EU, Thổ Nhĩ Kỳ, Ấn Độ.

Về vấn đề này, trao đổi cùng chúng tôi, Tiến sĩ Nguyễn Thanh Mỹ, Chủ tịch HĐQT – Tổng Giám đốc Tập đoàn Mylan cho biết các sản phẩm Bản in offset của Tập đoàn cũng đang gặp khó khăn trước sức ép từ hàng hóa Trung

Quốc: "Sản phẩm Bản in offset của Trung Quốc khi nhập vào một số nước như Thổ Nhĩ Kỳ, Ấn Độ, Ba Lan... đều bị nước sở tại áp thuế từ 30 – 35% để bảo vệ các sản phẩm cùng loại trong nước. Trong khi với sản phẩm tương tự, nếu xuất xứ tại Việt Nam thì thuế suất mà các quốc gia này áp là rất thấp. Do đó, một số doanh nghiệp Trung Quốc đã bắt tay với các đại lý Việt Nam để hợp thức hóa hàng hóa Trung Quốc thành "made in Vietnam" rồi xuất qua các nước khác nhằm "lách" việc bị áp thuế".

Tiến sĩ Nguyễn Thanh Mỹ cho biết thêm: "Hàng kém chất lượng từ một số doanh nghiệp Trung Quốc thông qua những cách thức trên nên dễ dàng nhập vào các nước mà không chịu nhiều khoản thuế, trong khi chất lượng thì không ai dám đảm bảo. Ngược lại, với sản phẩm Bản in offset cùng loại của Tập đoàn Mỹ Lan phần lớn là xuất khẩu, còn tại thị trường nội địa thì sản phẩm này chiếm 60% thị phần sử dụng trong nước, với chất lượng cao và giá cả tốt cũng đủ để minh chứng cho sản phẩm của nước ta không thua kém về chất lượng và giá thành, rất được khách hàng trong và ngoài nước tín nhiệm".

Vấn đề quan trọng ở đây là một số mặt hàng (trong đó có Bản in offset) của doanh nghiệp Trung Quốc khi xuất khẩu được Chính phủ Trung Quốc hỗ trợ hoàn lại đến 13% trên tổng giá trị xuất khẩu cho doanh nghiệp, cộng với thuận lợi từ nguyên liệu trong nước nên giá sản phẩm của họ bán ra dưới giá thành để sản xuất ra một đơn vị sản phẩm. Ngược lại, ở Việt Nam, với sản phẩm cùng loại nếu xuất vào Trung Quốc lại bị áp thuế đến 17%, trong khi chính sách về thuế xuất - nhập khẩu tại nước ta chưa hỗ trợ doanh nghiệp trong nước được nhiều, nhất là những doanh nghiệp sản xuất những sản phẩm công nghệ cao, đang có rất nhiều tiềm năng cần hỗ trợ để phát triển. Khoan hãy bàn đến chuyện bản quyền, với hình thức cạnh tranh bằng cách bán hàng dưới giá thành sản xuất, bán

Trụ sở Tập đoàn Mỹ Lan

theo phương thức "đi đường vòng" của doanh nghiệp Trung Quốc về vĩ mô đã ảnh hưởng lớn đến hình ảnh sản phẩm Việt Nam trên trường Quốc tế, về vi mô thì các sản phẩm của Mỹ Lan cũng như các doanh nghiệp khác trực tiếp bị ảnh hưởng, Tiến sĩ Mỹ chia sẻ.

VÀ ĐẦU LÀ GIẢI PHÁP?

Theo PGS-TS Hoàng Thọ Xuân, chuyên gia kinh tế thuộc Viện Nghiên cứu thương mại (Bộ Công thương) thì "Đối với hàng hóa chính ngạch cần xây dựng hàng rào kỹ thuật để bảo vệ hàng trong nước trên tinh thần phù hợp với quy định và thông lệ quốc tế. Giải pháp này đang được Bộ Công thương nghiên cứu và có chủ trương từ nhiều năm qua, tuy nhiên còn gặp nhiều bất cập, khó khăn như chưa có kinh nghiệm để xử lý. Và lại muốn đưa ra hàng rào kỹ thuật khắt khe thì trước đó, hàng hóa sản xuất trong nước phải nâng cao chất lượng, bảo vệ môi trường đạt được các tiêu chuẩn đó."

Nhận định từ Tiến sĩ Nguyễn Thanh Mỹ: "Việt Nam cần có những chính sách tích cực để hỗ trợ doanh nghiệp vượt qua những khó khăn hiện nay như tập trung hỗ trợ xuất khẩu, vấn đề cần quan tâm là nhiều nước đã đánh thuế chống bán phá giá đối với hàng Trung Quốc nhưng chúng ta vẫn chưa có chính sách này để kiểm soát việc

hàng kém chất lượng từ một số doanh nghiệp Trung Quốc "thâm nhập" vào trong nước. Mặt khác, chúng ta nên xây dựng hàng rào thuế quan chặt chẽ góp phần hỗ trợ doanh nghiệp trong nước trong việc cạnh tranh với hàng hóa nhập khẩu, đồng thời Nhà nước nên đẩy mạnh việc tuyên truyền "Người Việt Nam sử dụng hàng Việt Nam" và đẩy mạnh hiệu quả trong quản lý thị trường. Các cơ quan ban ngành cần kiểm soát chặt vùng biển, việc này tuy khó nhưng vẫn phải làm để tránh hàng tiêu ngạch "tuồn" vào trong nước một cách lỏng lẻo không kiểm soát; kế tiếp là cần kiểm soát kỹ các chứng từ nguồn gốc xuất xứ hàng hóa; có sự liên kết giữa các ban ngành liên quan từ Trung ương đến địa phương. Và như vậy sẽ giảm được hàng nhập lậu mà lại tạo thêm nguồn thu cho ngân sách Nhà Nước".

Đa phần các doanh nghiệp Việt Nam là doanh nghiệp vừa và nhỏ, thiếu nguồn lực thì việc cạnh tranh không lành mạnh như thế sẽ làm doanh nghiệp Việt Nam "đuối dần" và mất sức cạnh tranh trên thương trường nhất là trong thời điểm kinh tế khó khăn. Nhà nước cần có các giải pháp kịp thời để hỗ trợ doanh nghiệp nhằm tránh các mối nguy hại về sau.

MINTHIEN